

KOMUNIKAT PRASOWY nr 9/25

Luksemburg, 3 lutego 2025 r.

Postanowienie Sądu w sprawie T-1126/23 | Asociația Inițiativa pentru Justiție/Komisja

Państwo prawne: skarga stowarzyszenia zawodowego rumuńskich prokuratorów na decyzję Komisji uchylającą decyzję ustanawiającą mechanizm współpracy i weryfikacji została odrzucona jako niedopuszczalna

Za pośrednictwem tego postanowienia o niedopuszczalności Sąd zajął stanowisko w szczególności w kwestii, która nie była dotąd rozpatrywana, a mianowicie powiązania między zasadą bezpośredniej skuteczności a przesłanką dopuszczalności dotyczącą bezpośredniego oddziaływania na osobę fizyczną lub prawną decyzji będącej przedmiotem skargi o stwierdzenie nieważności, którą wnosi się na podstawie art. 263 akapit czwarty TFUE

Niniejsza sprawa wpisuje się w kontekst szeroko zakrojonej reformy obejmującej wymiar sprawiedliwości i walkę z korupcją w Rumunii, która to reforma była monitorowana na szczeblu Unii Europejskiej od 2007 r. w ramach mechanizmu współpracy i weryfikacji (MWiW). Mechanizm ten, ustanowiony decyzją 2006/928¹, miał na celu monitorowanie reform przeprowadzanych przez Rumunię z zamiarem osiągnięcia celów określonych w załączniku do tej decyzji (zwanym dalej „założonymi celami”). Owe cele zostały określone z myślą o dokończeniu procesu przystąpienia tego państwa do Unii, aby zaradzić nieprawidłowościom stwierdzonym przez Komisję Europejską przed tym przystąpieniem. 15 września 2023 r., uznawszy, że Rumunia osiągnęła założone cele, Komisja przyjęła decyzję 2023/1786² (zwaną dalej „zaskarżoną decyzją”), którą uchyliła decyzję 2006/928, kładąc tym samym kres MWiW.

Asociația Inițiativa pentru Justiție, stowarzyszenie zawodowe rumuńskich prokuratorów, którego celem jest zapewnienie przestrzegania wartości państwa prawnego w Rumunii, zaskarżyło tę decyzję do Sądu Unii Europejskiej. Twierdzi ono, że uchylenie MWiW będzie miało bezpośredni wpływ na jego członków, ponieważ w braku tego mechanizmu będą oni bardziej narażeni na niezgodne z prawem postępowania dyscyplinarne. Komisja podniosła zarzut niedopuszczalności, stojąc na stanowisku, że zaskarżona decyzja nie dotyczy bezpośrednio ani skarżącego stowarzyszenia, ani jego członków.

W swoim postanowieniu **Sąd odrzucił skargę o stwierdzenie nieważności jako niedopuszczalną. Skarżące stowarzyszenie nie ma bowiem legitymacji do jej wniesienia ani we własnym imieniu, ani w imieniu prokuratorów, których interesy reprezentuje.**

W ramach analizy, czy zaskarżona decyzja wywołuje bezpośrednio skutki prawne w odniesieniu do prokuratorów będących członkami skarżącego stowarzyszenia, Sąd zauważył na wstępie, że **w zakresie, w jakim decyzją tą uchylono decyzję 2006/928, należy ją zbadać w świetle przedmiotu, treści oraz kontekstu prawnego i faktycznego, w jakim została wydana ta ostatnia.** Wynika z tego, że zaskarżona decyzja może bezpośrednio wywoływać skutki prawne względem rumuńskich prokuratorów jedynie w zakresie, w jakim sama decyzja 2006/928 mogła wywoływać takie skutki.

Tymczasem owa decyzja nie wywoływała tego rodzaju skutków. **Z decyzji 2006/928 wynika bowiem, że jej skutki były ograniczone do stosunków między Unią a Rumunią** oraz że decyzja ta nie dotyczyła bezpośrednio ani pośrednio jednostek, w tym prokuratorów. Stąd też, wbrew temu, co twierdzi skarżące stowarzyszenie,

wspomniana decyzja nie przyznawała jego członkom jakichkolwiek praw, skutkiem czego nie można uznać, że bezpośrednio wpływała ona na ich sytuację prawną.

Okoliczność, że Trybunał uznał bezpośrednią skuteczność założonych celów³, nie może sama w sobie oznaczać, że z tymi celami skorelowane są prawa prokuratorów, na które prokuratorzy mogliby się powołać przed sądem krajowym. Na poparcie tego stwierdzenia Sąd zauważył, że Trybunał postrzegał bezpośrednią skuteczność założonych celów nie przez pryzmat powstałych po stronie jednostek praw lub obowiązków⁴, lecz z perspektywy, zgodnie z którą zasada bezpośredniej skuteczności obejmuje również obowiązek odstąpienia przez sądy krajowe od stosowania wszelkich przepisów lub orzecznictwa krajowego sprzecznych z prawem Unii.

Sąd uściślił, że **tak czy inaczej bezpośrednia skuteczność założonych celów nie może oznaczać, iż jednostki mogą zakwestionować uchylenie tych celów bez wykazania, że samo to uchylenie wpływa bezpośrednio i indywidualnie na ich sytuację prawną**, czego w niniejszej sprawie zabrakło.

Sąd doszedł do wniosku, że decyzja 2006/928 i – w konsekwencji zaskarżona decyzja – nie dotyczyły bezpośrednio skarżącego stowarzyszenia, wobec czego nie może być ono uprawnione do wniesienia skargi. Niemniej Sąd zaznaczył, że **niezależnie od uchylenia decyzji 2006/928 ustanawiającej MWiW prokuratorzy, wobec których toczą się postępowania dyscyplinarne, nadal mogą powoływać się na ochronę sądową wywodzoną z prawa Unii na podstawie art. 19 TUE.**

Sąd przypomniał wreszcie, że wykładnia przesłanek dopuszczalności skargi o stwierdzenie nieważności w świetle prawa podstawowego do skutecznej ochrony sądowej nie może prowadzić do pominięcia przesłanek wyraźnie przewidzianych w traktatach.

UWAGA: Celem skargi o stwierdzenie nieważności jest doprowadzenie do uznania za nieważne aktów instytucji Unii, które są sprzeczne z prawem Unii. Państwa członkowskie, instytucje wspólnotowe oraz jednostki mogą, pod pewnymi warunkami, wnieść – w zależności od przypadku – skargę o stwierdzenie nieważności do Trybunału Sprawiedliwości lub Sądu. Jeżeli skarga jest zasadna, stwierdza się nieważność aktu. Instytucja, której to dotyczy, powinna zaradzić ewentualnej próżni prawnej spowodowanej nieważnością tego aktu.

UWAGA: Odwołanie od orzeczenia Sądu, ograniczone do kwestii prawnych, może zostać wniesione do Trybunału w terminie dwóch miesięcy i dziesięciu dni od dnia zawiadomienia o tym orzeczeniu.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Sądu.

[Pełny tekst](#) postanowienia jest publikowany na stronie internetowej CURIA.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ [Decyzja Komisji 2006/928/WE](#) z dnia 13 grudnia 2006 r. w sprawie ustanowienia mechanizmu współpracy i weryfikacji postępów Rumunii w realizacji określonych założeń w zakresie reformy systemu sądownictwa oraz walki z korupcją.

² [Decyzja Komisji \(UE\) 2023/1786](#) z dnia 15 września 2023 r. uchylająca decyzję 2006/928/WE w sprawie ustanowienia mechanizmu współpracy i weryfikacji postępów Rumunii w realizacji określonych założeń w zakresie reformy systemu sądownictwa oraz walki z korupcją.

³ Wyrok z dnia 18 maja 2021 r. „Asociația „Forumul Judecătorilor din România” i in. „[C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 i C-397/19](#), pkt 249, (zob. także komunikat prasowy nr [82/21](#)).

⁴ W rozumieniu orzecznictwa wynikającego z wyroku z dnia 5 lutego 1963 r., van Gend & Loos, [26/62](#).